

EZBER BOZALIM: “MEMURLAR KÜÇÜK BURJUVADIR”

Aydınlık Gazetesi, 5 Temmuz 2014

Yıldırım Koç

Türkiye’de memurların hangi toplumsal sınıfa ait olduğu konusunda uzun yıllar büyük bir yanlış yaşandı. Bu yanlış bazı çevrelerde hâlâ sürüyor.

Ezberin bozulması gereken alanların başında, memurların, büro personelinin, beyaz yakalıların, vb. ait olduğu toplumsal sınıfa ilişkin görüş yer alıyor.

Bir insanın toplumsal sınıfını onun üretim araçları mülkiyetiyle olan ilişkisi belirler; onun kendisini hangi sınıfa ait olduğunu düşünmesi, yaptığı işin niteliği, mesleği, aldığı ücret, vb. değil.

İşçi Aristokrasisi Yaratıldı

Türkiye’de 1926 yılında 788 sayılı Memurin Kanunu çıkarıldı.

Yeni kurulan devletin, siyasi bağımsızlığı koruyacak ve geliştirecek ekonomik bağımsızlık için vasıflı teknik personele, Osmanlı’dan devralınan ümmeti ve aşiretler yapısından çağdaş bir milletin yaratılmasında belirleyici olan vasıflı eğitim personeline, yeni bir devleti ayağa kaldıracak vasıflı bürokratlara ihtiyacı vardı.

Buna karşılık, Osmanlı döneminde vasıflı ücretli personelin çoğu Ermeni ve Rumlardan oluşuyordu. Bunların büyük bölümü de vatana ihanet etmiş, bu toprakları terketmek zorunda kalmıştı.

Müslüman unsurların en vasıflı kesimleri de Çanakkale başta olmak üzere Birinci Dünya Savaşı’nda, Sakarya başta olmak üzere Ulusal Kurtuluş Savaşı’nda şehit olmuştu.

788 sayılı Memurin Kanunu, Türkiye’deki vasıflı ücretli işgücünün büyük bölümünü “memur” statüsüne geçirdi ve o dönemin koşulları düşünüldüğünde, olağanüstü önemli haklar sağladı.

İşçi sınıfının memur kesimi böylece kendisini “amele”nin üstünde gören bir “işçi aristokrasisi”ne dönüştürüldü.

1980 öncesinde sosyalist çevrelerde de “işçi” dendiğinde akla bol kaslı vücudu ve küçük kafasıyla elindeki balyozu sallayan insan gelirdi.

95 Yıl Öncenin Doğru Tespiti

Halbuki Türkiye İşçi ve Çiftçi Sosyalist Fırkası’nın ve ardından Türkiye Komünist Fırkası’nın yöneticilerinden olup 28/29 Ocak 1921’de öldürülen Ethem Nejat, 1919-1920 yıllarında yayımlanan “Öğretmen Okullu Gençlere” yazısında şunları yazıyordu:

"Ey yarının öğretmeni, şimdiden çıkarını bil. Sen gündelikte çalışan işçiden başka birşey değilsin. Koluyla çalışan, yaşama gücünü bir lokma yiyeceğe harcayan, bu haksız ve hain toplum içinde bilimden teknikten payını alamayan biçare gençlerle birarada, bir ortamda, bir huzursuzluk içinde olduğunu kavra, onlarla elele ver."

Emin Türk Eliçin de, 1970 yılında yayımlanan *Kemalist Devrim İdeolojisi* kitabında (s.252) şöyle diyordu:

“Memurların az maaşlı olanlarıyla topraksız yada pek az topraklı köylüleri işçi sınıfından saymak doğru olur. Abdülhamit saltanatının son zamanlarında askeri ve mülki memurlardan bir bölümü yüksek maaşları ve burjuvazi ile işbirliği etmekten sağladıkları kazançlar sayesinde devlet egemenliğinden yetesince yararlanırken, başka bir bölüğü, yani taşrada yalnız kendi ufak maaşları ile geçinmek zorunda bulunan memurlar ve küçük rütbeli subaylar hallerinden memnun değillerdi ve hükümete karşı homurdanıyorlardı. İttihat ve Terakki işte bu yoksul (proleter) askeri ve mülki memur tabakasına dayanarak tarih sahnesine çıktı ve gizli örgütüne aldığı kişiler daha çok bunlardı.”

İşgücünü satarak elde ettiği gelirle yaşamını sürdürenler işçi sınıfının parçasıdır.

Kapitalist sistem, yarattığı sıkıntılarla, bunun farkında olmayanlara hangi sınıfa ait olduğunu zaman içinde öğretir.

Ezberinizi bozun: Memurlar, ücretli olarak çalışan mühendisler, öğretmenler, hekimler, vb. ve özel sektörde beyaz yakalı çalışanlar da işçi sınıfının parçalarıdır.